

Oikeustapauskokoelma

Lausunto 2/15

SEUT 218 artiklan 11 kohdan nojalla annettu lausunto

SEUT 218 artiklan 11 kohdan nojalla annettu lausunto — Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus — EU- ja EUT-sopimusten voimaantulon jälkeen neuvoteltu ”uuden sukupolven” sopimus — Toimivalta tehdä sopimus — SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohta — Yhteinen kauppapolitiikka — SEUT 207 artiklan 1 kohta — Tavara- ja palvelukauppa — Ulkomaiset suorat sijoitukset — Julkiset hankinnat — Teollis- ja tekijänoikeuksien kaupalliset näkökohdat — Kilpailu — Kolmansien valtioiden kanssa käytävä kauppa ja kestävä kehitys — Työntekijöiden sosiaaliturva — Ympäristönsuojelu — SEUT 207 artiklan 5 kohta — Liikennepalvelut — SEUT 3 artiklan 2 kohta — Kansainvälinen sopimus, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta — Liikenteen alan palveluiden tarjoamisen vapautta koskevat unionin johdetun oikeuden säännöt — Muut kuin suorat ulkomaiset sijoitukset — SEUT 216 artikla — Jonkin perustamissopimuksissa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi välttämätön sopimus — Pääomien ja maksujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välillä — Perussopimusten ajallinen seuraanto investointeja koskevissa asioissa — Jäsenvaltioiden ja Singaporen tasavallan välisten sijoitussopimusten korvaaminen — Sopimuksen institutionaaliset määräykset — Sijoittajan ja valtion välisten riitojen ratkaisu — Sopimuksen osapuolten välisten riitojen ratkaisu

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen lausunto (täysistunto) 16.5.2017

1. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Tavara- ja palvelukauppaa koskevien sopimusten tekemistä koskevan toimivallan ulottuvuus – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Määräykset, joiden tavoite on helpottaa tavarakauppaa tai suojata kauppaa, kuuluvat unionin toimivaltaan*

(SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohta ja SEUT 207 artiklan 1 kohta)

2. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulottuvuus – Yhteisen liikennepolitiikan järjestelmän soveltaminen liikenteen alan sopimukseen – Kohde*

(SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohta ja SEUT 207 artiklan 5 kohta)

3. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulottuvuus – Yhteisen liikennepolitiikan järjestelmän soveltaminen liikenteen alan sopimukseen – Soveltamatta jättäminen sellaisen sopimuksen tapauksessa, joka koskee palveluita, jotka eivät liity luonnostaan liikennepalveluun – Sitoumukset, jotka koskevat ilma-alusten korjaus- ja huoltopalveluita ja liikenteen palveluiden julkisiin hankintoihin osallistumisen menettelytapoja – Luontaista yhteyttä liikennepalveluun ei ole – Unionin yksinomainen toimivalta*

(SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohta ja SEUT 207 artiklan 5 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123 johdanto-osan 33. perustelukappale)

4. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien sopimusten tekemistä koskevan toimivallan ulottuvuus ja rajat*

(SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohta ja SEUT 207 artiklan 1 kohta)

5. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien sopimusten tekemistä koskevan toimivallan ulottuvuus – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Suorien sijoitusten suoja koskevat normit – Kuuluminen yhteiseen kauppapolitiikkaan*

(SEUT 207 artiklan 1 kohta)

6. *Euroopan unioni – Omistusoikeusjärjestelmät – Neutraaliuden periaate – Perustamissopimuksen perustavanlaatuisen sääntöjen soveltaminen – Sellaisen kansainvälisen sopimuksen tekemisellä, jossa rajoitetaan jäsenvaltioiden mahdollisuutta kansallistaa tai pakkolunastaa kolmannen valtion kansalaisten tekemiä sijoituksia ei loukata neutraaliuden periaatetta*

(SEUT 345 artikla)

7. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Teollis- ja tekijänoikeuksien kaupallisia näkökohtia koskevien sopimusten tekemistä koskevan toimivallan ulottuvuus – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Vapaakauppasopimuksen määräykset, joissa muistutetaan olemassa olevista kansainvälisistä velvoitteista ja varmistetaan teollis- ja tekijänoikeuksien riittävä suoja, kuuluvat yhteiseen kauppapolitiikkaan*

(SEUT 207 artiklan 1 kohta)

8. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Vapauttamista koskevien toimenpiteiden yhtenäistämistä koskevien sopimusten tekemistä koskevan toimivallan ulottuvuus – Unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen määräykset, jotka koskevat kilpailunvastaisen toiminnan ja keskittymien torjumista, kuuluvat yhteiseen kauppapolitiikkaan*

(SEUT 207 artiklan 1 kohta)

9. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaista harjoittamista koskevan velvollisuuden ulottuvuus*

(SEUT 3 artiklan 5 kohta ja EUT 21 artiklan 1–3 kohta; SEUT 9 artikla, SEUT 11 artikla, SEUT 205 artikla ja SEUT 207 artiklan 1 kohta)

10. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaista harjoittamista koskeva velvollisuus – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Sitoumukset, joilla pyritään varmistamaan työntekijöiden suoja ja ympäristönsuojelua koskevien kansainvälisten velvoitteiden noudattaminen – Erityinen yhteys osapuolten väliseen kauppaan*

(SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohta ja SEUT 207 artiklan 1 kohta)

11. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulottuvuus – Unionin toimivaltaa ei voida käyttää osapuolten työntekijöiden suojelun ja ympäristönsuojelun tasojen sääntelemiseksi*

(SEUT 3 artiklan 1 kohdan d ja e alakohta ja 2 kohta, SEUT 4 artiklan 2 kohdan b ja e alakohta ja SEUT 207 artiklan 6 kohta)

12. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Sitoumukset, jotka koskevat meriliikenteen, rautatieliikenteen ja maantieliikenteen palveluiden tarjoamista – Vaikutus asetuksissa N:o 4055/86, N:o 1071/2009, N:o 1072/2009 ja N:o 1073/2009 sekä direktiivissä 2012/34 säädettyihin sääntöihin*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta ja SEUT 216 artikla; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset N:o 1071/2009, N:o 1072/2009 ja N:o 1073/2009; neuvoston asetukset N:o 4055/86; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34)

13. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Yhteisten sääntöjen ja suunnitellun sopimuksen välillä ei tarvitse olla ristiriitaa*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta ja SEUT 216 artikla)

14. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Suunnitellun sopimuksen määräyksiin, joiden ulottuvuus on rajallinen, kohdistuvia vaikutuksia koskevan vaaran tarkistamisen edellytystä ei ole*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta ja SEUT 216 artikla)

15. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Tanskan asemasta tehdyillä pöytäkirjoilla N:o 21 ja N:o 22, jotka ovat EU- ja EUT-sopimusten liitteenä, ei ole vaikutusta sopimukseen, joka ei koske mainituissa pöytäkirjoissa tarkoitettuja aloja*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta ja SEUT 216 artikla; EU- ja EUT-sopimusten liitteenä olevat pöytäkirjat N:o 21 ja N:o 22)

16. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Määräykset, joilla on tarkoitus säännellä julkisten hankintasopimusten tekomenettelyitä – Vaikutus direktiiveissä 2014/24 ja 2014/25 säädettyihin sääntöihin*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta ja SEUT 216 artikla; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2014/24 ja 2014/25)

17. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Yhteisten sääntöjen käsite – Unionin primaarioikeuden säännöt ja unionin tekemät sopimukset eivät kuulu yhteisiin sääntöihin*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta ja SEUT 216 artikla)

18. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Yksinomainen toimivalta sellaisen sopimuksen osalta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta – Ulottuvuus – Muita kuin suoria ulkomaisia sijoituksia koskeva sopimus, jonka tekeminen ei kuulu unionin toimivaltaan*

(SEUT 3 artiklan 2 kohta, SEUT 4 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan a alakohta, SEUT 63 artikla ja SEUT 216 artiklan 1 kohta)

19. *Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien sopimusten tekemistä koskeva toimivalta – Ulottuvuus – Unionilla on toimivalta tehdä sopimus, jossa on määräys, jonka mukaan jäsenvaltioiden ja kolmannen valtion välisten aiemmin tehtyjen kahdenvälisten sijoitussopimusten voimassaolo päättyy*

(SEUT 2 artiklan 1 kohta ja SEUT 207 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1219/2012)

20. *Kansainväliset sopimukset – Jäsenvaltioiden sopimukset – EY:n perustamissopimusta tai jäsenvaltion liittymistä edeltävät sopimukset – Niistä johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien noudattaminen*

(SEUT 351 artikla)

21. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Toimivalta hyväksyä sopimuksessa luonteeltaan institutionaalisia määräyksiä – Ulottuvuus – Unionin toimivaltaan ei kuulu sellaisen riitojenratkaisujärjestelmän käyttöön ottaminen, jonka avulla kolmannen valtion kansalainen voi välttää sen, että riita kuuluu jäsenvaltion tuomioistuinten toimivaltaan – Unionin ja jäsenvaltioiden jaettu toimivalta*

22. *Kansainväliset sopimukset – Unionin ja jäsenvaltioiden toimivaltuudet – Jäsenvaltioiden toimivaltuudet hallinto- ja oikeudenkäyntimenettelyä koskevissa asioissa – Unionin ja Singaporen tasavallan välinen vapaakauppasopimus – Sitoumukset, joissa unioni ja jäsenvaltiot velvoitetaan noudattamaan hyvän hallinnon ja tehokkaan oikeussuojan periaatteita – Kansallisia toimivaltuuksia ei ole loukattu*

23. *Kansainväliset sopimukset – Sopimusten tekeminen – Unionin toimivalta – Ulottuvuus – Unionin toimivaltaan kuuluu sellaisen tuomioistuimen tai muun elimen perustaminen, jolla on toimivalta lausua sopimuksen määräyksistä*

1. SEUT 207 artiklan 1 kohdasta ja erityisesti sen toisesta virkkeestä, jonka sanamuodon mukaan yhteinen kauppapolitiikka on osa unionin ulkoista toimintaa, seuraa, että tämä politiikka koskee kauppaa kolmansien valtioiden kanssa. Unionin toimi kuuluu tämän politiikan alaan siinä tapauksessa, että se koskee erityisesti tällaista kauppaa, koska sillä pyritään olennaisesti kaupan edistämiseen, helpottamiseen tai sääntelyyn ja sillä on suoria ja välittömiä vaikutuksia kauppaan. Näin ollen vain ne suunnitellun sopimuksen osat, joilla on edellä mainitulla tavalla erityinen yhteys unionin ja kolmannen valtion väliseen kauppaan, kuuluvat yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen toinen luku, jossa määrätään, että kumpikin osapuoli myöntää syrjimättömän kohtelun toisen osapuolen tavaroille ja jossa pienennetään tai poistetaan tämän luvun liitteenä olevien erityissitoumusten mukaisesti tuontiin ja vientiin liittyviä tullejaan, kuuluu tämän politiikan alaan ja näin ollen SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Siinä määrätään myös, että kumpikin osapuoli pidättäytyy ottamasta käyttöön tai ylläpitämästä tavaroiden tuontiin ja vientiin sovellettavia rajoituksia, jotka ovat muita kuin tariffitoimenpiteitä. Tämä luku sisältää näin ollen SEUT 270 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tulli- ja kauppasitoumuksia tavarakaupan alalla. Asian laita on samoin mainitun sopimuksen sen kolmannen luvun osalta, jossa täsmennetään menettelytavat, joiden avulla kumpikin osapuoli voi, kun Maailman kauppajärjestön säännöistä johtuvat vaatimukset täyttyvät, toteuttaa toisesta osapuolesta tapahtuvaa tuontia koskevia polkumyynnin vastaisia ja tasoitustoimenpiteitä. Tässä luvussa on siis kyse SEUT 207 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista kauppaa suojaavista toimenpiteistä.

Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen neljännessä ja viidennestä luvusta käy ilmi, että yhtäältä osapuolen viemien tavaroiden on vastattava niiden maahantuontia harjoittavan osapuolen sääntöjä ja toisaalta tämän viimeksi mainitun maahantuomiin tavaroihin ei voida soveltaa sääntöjä, jotka ovat syrjiviä tai suhteettomia niihin sääntöihin nähden, joita sovelletaan sen omiin tavaroihin. Näiden lukujen erityinen tavoite on siis helpottaa tavarakauppaa unionin ja Singaporen tasavallan välillä. Mainitun sopimuksen kuudennessa luvussa määrätään, että kummankin osapuolen tulliasioita koskevan lainsäädännön on oltava syrjimätöntä ja että näiden tavaroiden tuonnin tai viennin yhteydessä tarjotuista palveluista määrätyt maksut ja palkkiot on rajattu määrältään näiden palveluiden likimääräisiin kustannuksiin. Tämän luvun ensisijainen tavoite on siis säännellä ja helpottaa osapuolten välistä tavarakauppaa.

Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen seitsemännen luvun tarkoitus on säännellä ja helpottaa markkinoille pääsyä ei-fossiilisista ja kestävästä lähteistä tuotettavan energian alalla, mutta siinä ei vahvisteta minkäänlaisia ympäristönormeja tällä alalla. Tässä luvussa pyritään näin ollen avaamaan kummankin osapuolen markkinat, ja se on myös omiaan vaikuttamaan suoraan ja välittömästi unionin ja Singaporen väliseen tavara- ja palvelukauppaan kyseisellä alalla. Se kuuluu näin ollen SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

(ks. 35–37, 40–47 ja 72–74 kohta)

2. Unionin toimivalta hyväksyä sopimus, joka koskee muun muassa liikennepalveluiden tarjoamista, ei voi kuulua vain SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohtaan. Tämä ala on nimittäin suljettu pois yhteisestä kauppapolitiikasta SEUT 207 artiklan 5 kohdassa, jonka sanamuodon mukaan liikenteen alan kansainvälisten sopimusten neuvotteluun ja tekemiseen kuuluvat EUT-sopimuksen kolmannen osan VI osaston soveltamisalaan. Tässä osastossa määrätään yhteisestä liikennepolitiikasta.

Tältä osin SEUT 207 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan, joka vastaa olennaisesti EY 133 artiklan 6 kohdan kolmatta alakohtaa, tarkoituksena on liikennepalvelujen kansainvälisen kaupan osalta pysyttää unionin sisäinen toimivalta, jota käytetään antamalla yksipuolisesti unionin sääntöjä, ja unionin ulkoinen toimivalta, jota käytetään tekemällä kansainvälisiä sopimuksia, lähtökohtaisesti keskenään samansuuntaisina ja että kumpikin toimivalta kuuluu, kuten ennenkin, erityisesti yhteistä liikennepolitiikkaa koskevan perustamissopimuksen osaston soveltamisalaan.

(ks. 56–59 kohta)

3. Tulkittaessa SEUT 207 artiklan 5 kohtaa, jonka mukaan liikenteen alan kansainväliset sopimukset jäävät yhteisen kauppapolitiikan ulkopuolelle, on otettava huomioon liikenteen alan palveluiden käsite, johon kuuluvat paitsi kuljetuspalvelut sellaisinaan, mutta myös muut palvelut edellyttäen kuitenkin, että ne liittyvät luonnostaan fyysiseen toimeen, jolla henkilöitä tai tavaroita siirretään paikasta toiseen kuljetusvälineen avulla.

Tältä osin, kun on kyse Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kahdeksannessa luvussa olevista sitoumuksista, ilma-alusten korjaus- ja huoltopalvelut, joiden ajaksi ilma-alus poistetaan liikenteestä, tai lentoliikennepalveluiden myynti-, markkinointi- tai varaupalvelut eivät liity luonnostaan liikennepalveluihin edellä mainitulla tavalla riippumatta siitä, tarjoavatko niitä matkatoimistot tai muut kaupalliset palveluntarjoajat. Ensimmäiseksi ilma-alusten korjaus- ja huoltopalveluilla, joiden ajaksi ilma-alus poistetaan liikenteestä, on nimittäin parhaimmillaan vain kaukainen yhteys toimintaan, jossa henkilöitä tai tavaroita siirretään paikasta toiseen. Toiseksi lentoliikennepalveluiden myynti-, markkinointi- tai varaupalveluiden osalta palveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin 2006/123 33 perustelukappaleesta käy ilmi, että tämän direktiivin, jonka oikeusperusta on EY 47 artiklan 2 kohta ja EY 55 artikla, soveltamisalaan kuuluvat palvelut kattavat myös matkatoimistot, jotka ovat näiden palveluiden pääasiallisia edistäjiä. Koska ilma-alusten korjaus- ja huoltopalvelut, joiden ajaksi ilma-alus poistetaan liikenteestä, lentoliikennepalvelujen myynti- ja markkinointipalvelut sekä tietokonepohjaisen paikanvarausjärjestelmän palvelut eivät näin ollen kuulu SEUT 207 artiklan 5 kohdan soveltamisalaan, ne kuuluvat tämän artiklan 1 kohdassa mainittuihin palveluihin.

Samalla tavoin Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kymmenennen luvun erityinen tarkoitus on siis määritellä menettelytavat, joiden mukaan kummankin osapuolen taloudelliset toimijat voivat osallistua toisen osapuolen viranomaisten järjestämiin julkisiin hankintamenettelyihin. Koska nämä menettelytavat perustuvat toteamuksiin, jotka koskevat syrjimätöntä pääsyä, avoimuutta ja tehokkuutta, ne ovat omiaan vaikuttamaan suoraan ja välittömästi osapuolten väliseen tavara- ja palvelukauppaan. Mainitun sopimuksen kymmenes luku kuuluu näin ollen SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun unionin yksinomaiseen toimivaltaan, ottaen kuitenkin huomioon rajoitukset, jotka koskevat kansainvälisen meriliikenteen, rautatieliikenteen, maantieliikenteen ja sisävesiliikenteen palveluita koskevia julkisia hankintasopimuksia sekä näihin kuljetuspalveluihin luonnostaan liittyviä palveluita koskevia julkisia hankintasopimuksia, sellaisena kuin ne luetellaan mainitun sopimuksen kahdeksannen luvun liitteinä olevissa lisäyksissä 8-A-1 ja 8-B-1 olevissa 11 ja 12 kohdassa sekä lisäyksissä 8-A-2 ja 8-A-3 olevissa 16 ja 17 kohdassa.

(ks. 61, 66–68, 76 ja 77 kohta)

4. SEUT 207 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ulkomaisia suoria sijoituksia koskevat unionin toimet kuuluvat yhteiseen kauppapolitiikkaan. Tästä seuraa, että unionilla on SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukainen yksinomainen toimivalta hyväksyä sellaiset sitoumukset suhteessa kolmansiin valtioihin, jotka liittyvät tämän kolmannen valtion luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden unionissa tekemiin sijoituksiin, jotka antavat niille todellisen mahdollisuuden osallistua taloudellista toimintaa harjoittavan yhtiön johtamiseen tai määräysvallan käyttämiseen siinä, ja päinvastoin.

Sillä, että EUT-sopimuksen laatijat käyttävät SEUT 207 artiklan 1 kohdassa termejä ”ulkomaiset suorat sijoitukset”, ilmaistaan yksiselitteisesti, että laatijat eivät halunneet sisällyttää muita ulkomaisia sijoituksia yhteiseen kauppapolitiikkaan. Näin ollen näitä muita sijoituksia koskevat sitoumukset suhteessa kolmansiin valtioihin eivät kuulu SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Tämä yhteisen kauppapolitiikan soveltamisalan rajoittaminen ulkomaisten sijoitusten osalta kuvastaa sitä, että kaikki muut unionin toimet, joilla edistetään, helpotetaan tai säännellään kolmannen valtion luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön osallistumista unionissa taloudellista toimintaa harjoittavan yhtiön johtamiseen tai määräysvallan käyttöön siinä, tai päinvastoin, ovat omiaan vaikuttamaan

suoraan ja välittömästi tämän kolmannen valtion ja unionin väliseen kauppaan, kun taas tällainen erityinen yhteys tähän kauppaan puuttuu sellaisten sijoitusten tapauksessa, jotka eivät johda tällaiseen osallistumiseen.

(ks. 81–84 kohta)

5. Unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen yhdeksännessä luvussa sopimat, suorien sijoitusten suojaa koskevat normit kuuluvat yhteiseen kauppapolitiikkaan silloin, kun niillä on erityinen yhteys unionin ja tämän kolmannen valtion väliseen kauppaan. SEUT 207 artiklan 1 kohdassa nimittäin viitataan yleisesti unionin toimiin ulkomaisten suorien sijoitusten alalla erottelematta sen mukaan, onko toimien tarkoitus näiden sijoitusten hyväksyminen vai suojaaminen.

Tältä osin kaikki mainitussa yhdeksännessä luvussa olevat ”vähintään yhtä edullista kohtelua” koskevat sitoumukset ja mielivaltaista kohtelua koskevat kiellot, jotka koskevat muun muassa kummankin osapuolen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden harjoittamaa sellaisten omistussuhteiden hyödyntämistä, korottamista ja myyntiä, jotka kohdistuvat taloudellista toimintaa harjoittaviin yhtiöihin, jotka sijaitsevat toisen osapuolen alueella, myötävaikuttavat sijoittajien oikeusvarmuuteen. Tällaisen lainsäädännöllisen kehyksen käyttöön ottamisen tavoite on edistää, helpottaa ja säännellä unionin ja Singaporen tasavallan välistä kauppaa. Lisäksi Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen yhdeksännnen luvun A jakson määräykset ovat, siltä osin kuin ne koskevat suoria sijoituksia, omiaan vaikuttamaan suoraan ja välittömästi tähän kauppaan, koska ne koskevat sitä, miten kohdellaan yhden osapuolen yrittäjien osuuksia, jotka antavat mahdollisuuden osallistua toisen osapuolen alueella taloudellista toimintaa harjoittavien yhtiöiden johtamiseen tai määräysvallan käyttämiseen niissä.

(ks. 87, 94 ja 95 kohta)

6. SEUT 345 artiklassa ilmaistaan periaate unionin neutraaliudesta jäsenvaltioissa olemassa oleviin omistusoikeusjärjestelmiin nähden mutta tämä artikla ei merkitse sitä, että näitä järjestelmiä eivät koskisi unionin perustavanlaatuiset säännöt. Siltä osin kuin on kyse Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen 9.6 artiklasta, jossa määrätään, että kumpikaan osapuoli ei kansallista tai pakkolunasta toisen osapuolen sijoittajien sijoituksia eikä sovelle niihin kansallistamiseen tai pakkolunastamiseen verrattavia toimenpiteitä, paitsi julkiseen tarkoitukseen, tähän artiklaan ei kuulu minkäänlaista sitoumusta, joka koskee omistusoikeusjärjestelmää jäsenvaltioissa. Se kuvastaa vain sitä, että vaikka jäsenvaltiot voivat edelleen vapaasti käyttää toimivaltaansa omistusoikeuksia koskevissa asioissa ja muuttaa näin ollen omistusoikeusjärjestelmää omalta osaltaan, niiden on kuitenkin noudatettava yleisiä periaatteita ja perusoikeuksia.

(ks. 91 ja 107 kohta)

7. SEUT 207 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaan yhteiseen kauppapolitiikkaan kuuluvat teollis- ja tekijänoikeuksien kaupalliset näkökohdat. Unionin teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa asioissa tekemät kansainväliset sitoumukset kuuluvat näihin ”kaupallisiin näkökohtiin”, kun niillä on erityinen yhteys kansainväliseen kauppaan siksi, että niiden ensisijainen tarkoitus on edistää, helpottaa tai säännellä tätä kauppaa, ja kun ne vaikuttavat suoraan ja välittömästi tähän kauppaan.

Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen yhdennessätoista luvussa olevien teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien sitoumusten osalta kaikkien tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia, tavaramerkkejä, maantieteellisiä merkintöjä, malleja, patentteja, testitietoja ja kasvilajikkeita koskevien määräysten, joissa yhtäältä muistutetaan olemassa olevista monenvälisistä kansainvälisistä velvoitteista ja toisaalta vahvistetaan kahdenvälisiä sitoumuksia, keskeinen tavoite on tämän sopimuksen 11.1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrätyn mukaisesti varmistaa unionin ja Singaporen yrittäjien teollis- ja tekijänoikeuksien riittävä suoja. Näissä määräyksissä mahdollistetaan,

että unionin ja Singaporen yrittäjiin sovelletaan toisen osapuolen alueella teollis- ja tekijänoikeuksien suojan tasoa, joka on tiettyssä määrin yhtenäinen ja myötävaikuttaa täten niiden yhdenvertaiseen osallistumiseen unionin ja Singaporen tasavallan väliseen tavaroiden ja palvelun vapaakauppaan. Täten on myös mainitun sopimuksen 11.36–11.47 artiklan osalta, joissa asetetaan molemmille osapuolille velvollisuus ottaa käyttöön tiettyjä yksityisoikeudellisten menettelyiden ja oikeuskeinojen luokkia, joiden avulla asianomaiset voivat vedota teollis- ja tekijänoikeuksiinsa ja panna ne täytäntöön, ja 11.48–11.50 artiklan osalta, joissa molemmille osapuolille asetetaan velvollisuus ottaa käyttöön tulliviranomaisten toteuttamia tuotevääreännösten tai piraattitavaroiden tunnustamismenettelyitä ja säätää teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoille mahdollisuudesta saada tuotevääreännöksiä tai piraattitavaroita koskevien epäilyjen tapauksessa lykkäystä näiden tavaroiden vapaaseen liikkumiseen saattamiseen.

Tästä seuraa, että Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen yhdenmukaistamisesta luvun määräysten tosiasiallinen tarkoitus on, kuten tämän sopimuksen 11.1 artiklassa määrätään, helpottaa osapuolten välillä innovatiivisten ja luovien tuotteiden tuotantoa ja kauppaa sekä palveluiden tarjontaa ja lisätä kaupasta ja investoinneista saatavia hyötyjä. Tässä luvussa ei millään tavoin ole kyse unionin jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhdenmukaistamisesta, vaan sillä pyritään sääntelemään unionin ja Singaporen tasavallan välisen kaupan vapauttamista. Tästä seuraa, että mainitun sopimuksen yhdestoista luku liittyy SEUT 207 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin teollis- ja tekijänoikeuksien kaupallisiin näkökohtiin.

(ks. 111–113, 121–126 ja 128 kohta)

8. Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen 12.1 artikla ja 12.2 artikla liittyvät selvästi unionin ja Singaporen tasavallan välisen kaupan vapauttamiseen. Ne koskevat nimittäin erityisesti kilpailuvastaisen toiminnan ja keskittymien torjumista, kun näiden tarkoituksena tai vaikutuksena on estää terveiden kilpailuedellytysten mukainen kaupankäynti unionin ja tämän kolmannen valtion välillä. Kyseiset määräykset kuuluvat näin ollen yhteisen kauppapolitiikan alaan eivätkä sisämarkkinoiden alaan. Tämän sopimuksen kahdennessatoista luvussa on myös tukia koskevia määräyksiä. Niissä muistutetaan osapuolille maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen liitteeseen 1 A sisältyvän tukia ja tasoitustulleja koskevan sopimuksen mukaisesti kuuluvista velvollisuuksista, määritetään, mitkä unionin ja Singaporen tasavallan väliseen tavaroiden ja palveluiden kauppaan liittyvät tuet ovat kiellettyjä ja asetetaan molemmille osapuolille velvollisuus toteuttaa kaikki toimenpiteet korjatakseen tai poistaakseen muiden kuin kiellettyjen tukien vaikutukset toisen osapuolen kanssa käytävään kauppaan.

(ks. 134, 135 ja 137 kohta)

9. EUT-sopimus eroaa huomattavasti aikaisemmin voimassa olleesta EY:n perustamissopimuksesta, koska siinä on sisällytetty yhteiseen kauppapolitiikkaan nykyisen kansainvälisen kaupan uusia näkökohtia. Yhteisen kauppapolitiikan alan laajentaminen EUT-sopimuksella merkitsee unionin primaarioikeuden merkittävää kehitystä. Tälle kehitykselle on ominaista muun muassa sääntö, joka vahvistetaan SEUT 207 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä, jonka mukaan yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti. Näitä periaatteita ja tavoitteita täsmennetään SEU 21 artiklan 1 ja 2 kohdassa, ja – kuten tämän 21 artiklan 2 kohdan f alakohdassa todetaan – niissä on kyse kestävästä kehityksestä, joka liittyy ympäristön laadun ylläpitämiseen ja parantamiseen sekä maapallon luonnonvarojen kestävään hoitamiseen.

Unionin velvollisuus ottaa nämä tavoitteet ja periaatteet osaksi yhteistä kauppapolitiikkaansa on seurausta SEUT 207 artiklan 1 kohdan toisesta virkkeestä, SEU 21 artiklan 3 kohdasta ja SEUT 205 artiklasta, kun niitä luetaan yhdessä. Lisäksi on otettava huomioon SEUT 9 ja SEUT 11 artikla.

SEU 3 artiklan 5 kohdassa asetetaan lisäksi unionille velvollisuus edistää kansainvälisissä suhteissaan vapaata ja oikeudenmukaista kauppaa. Tästä seuraa, että kestävän kehityksen tavoite on nyttemmin erottamaton osa yhteistä kauppapolitiikkaa.

(ks. 141–143, 146 ja 147 kohta)

10. Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kolmastoista luku kuuluu yhteiseen kauppapolitiikkaan ja täten SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Mainitun luvun määräyksillä unioni ja Singaporen tasavalta nimittäin sitoutuvat lähinnä varmistamaan, että niiden välisessä kaupassa noudatetaan velvoitteita, jotka johtuvat työntekijöiden suojaa ja ympäristönsuojelua koskevista kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat. Tässä kolmannesta luvusta ei määrätä niiden kansainvälisten yleissopimusten ulottuvuudesta, joihin siinä viitataan, eikä unionin tai jäsenvaltioiden toimivaltuuksista, jotka liittyvät näihin yleissopimuksiin. Päinvastoin se koskee erityisesti unionin ja Singaporen tasavallan välistä kauppaa. Kyseisessä kolmannesta luvusta nimittäin säännellään tätä kauppaa varmistamalla, että kaupankäynnissä noudatetaan kyseisiä yleissopimuksia ja että yhtäkään niiden mukaisesti toteutettua toimenpidettä ei sovelleta tavalla, joka loisi mielivaltaista tai perusteetonta syrjintää taikka tämän kaupan peiteltyä rajoitusta.

Tämä sama luku on myös omiaan vaikuttamaan suoraan ja välittömästi tähän samaan kauppaan. Tältä osin ja mitä erityisesti tulee sitoumuksiin, joilla on tarkoitus torjua laittomasti korjatun puutavaran ja puutuotteiden kauppaa sekä laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta, joihin viitataan kyseisen sopimuksen 13.7 artiklan b alakohdassa ja 13.8 artiklan b alakohdassa, osapuolet sitoutuvat tässä sopimuksessa toteuttamaan dokumentointi-, tarkistus- ja sertifiointijärjestelmiä tai suosimaan niitä. Tällaiset järjestelmät ovat omiaan vaikuttamaan suoraan asianomaisten tuotteiden kauppaan. Lisäksi Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kolmannentoista luvun määräysten erityinen yhteys johtuu myös siitä, että tähän lukuun kuuluvien työntekijöiden suojeleminen ja ympäristönsuojelua koskevien määräysten rikkominen mahdollistaa – kansainvälisen tapaoikeuden sen säännön mukaisesti, joka on kodifioitu valtiosopimusoikeutta koskevan yleissopimuksen 60 artiklan 1 kohdassa, jota sovelletaan unionin ja kolmansien valtioiden välisiin suhteisiin – sen, että toinen osapuoli lakkauttaa tai keskeyttää tämän sopimuksen muissa määräyksissä määrätyn kaupan vapauttamisen.

(ks. 152, 155–157, 160, 161 ja 167 kohta)

11. SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua unionin yksinomaista toimivaltaa ei voida käyttää siinä tarkoituksessa, että säänneltäisiin työntekijöiden suojeleminen ja ympäristönsuojeleminen tasoja unionin kolmannen valtion kanssa tekemän kansainvälisen sopimuksen osapuolten alueilla. Tällaisten sääntöjen antaminen kuuluu unionin ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon, josta määrätään muun muassa SEUT 3 artiklan 1 kohdan d alakohdassa, SEUT 3 artiklan 2 kohdassa ja SEUT 4 artiklan 2 kohdan b ja e alakohdassa. SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdalla ei nimittäin ole etusijaa EUT-sopimuksen muihin määräyksiin nähden, varsinkin, kun SEUT 207 artiklan 6 kohdassa määrätään, että yhteisen kauppapolitiikan alaan kuuluvan toimivallan käyttäminen ei vaikuta unionin ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon.

(ks. 164 kohta)

12. SEUT 216 artiklassa myönnetään unionille toimivalta tehdä muun muassa sellaiset kansainväliset sopimukset, jotka voivat vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta. Vaara siitä, että yhteisiin sääntöihin vaikutetaan tai niitä muutetaan, on olemassa silloin, kun kansainväliseen sopimukseen sisältyvät sitoumukset kuuluvat mainittujen sääntöjen soveltamisalaan. Tällaista vaaraa koskevan toteamuksen edellytyksenä ei ole se, että kansainvälisten sitoumusten kattama ala ja unionin

säännösten kattama ala ovat täysin yhdenmukaiset. Nämä sitoumukset voivat vaikuttaa unionin yhteisten sääntöjen ulottuvuuteen tai muuttaa sitä myös silloin, kun kyseiset sitoumukset kuuluvat alaan, jonka mainitut säännöt jo suurelta osin kattavat.

Siltä osin kuin on kyse kansainvälisten meriliikennepalveluiden tarjoamista koskevista sitoumuksista, jotka kuuluvat Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kahdeksanteen lukuun, palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta jäsenvaltioiden väliseen meriliikenteeseen sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen meriliikenteeseen annetulla asetuksella N:o 4055/86 katetaan suurelta osin ala, johon nämä sitoumukset kuuluvat. Mainittuun sopimukseen sisältyvät sitoumukset vaikuttavat huomattavasti näihin asetuksella N:o 4055/86 vahvistettuihin yhteisiin sääntöihin unionin ja Singaporen tasavallan välisen meriliikenteen palveluiden osalta tai muuttavat huomattavasti niiden ulottuvuutta. Tämän sopimuksen 8.56 artiklan 3 kohdasta nimittäin johtuu, että unionin meriliikenteen palveluiden tarjoajilla ja jonkin jäsenvaltion kansalaisilla, jotka käyttävät määräysvaltaa Singaporeen sijoittautuneessa meriliikenneyhtiössä, on vapaa pääsy tähän kolmanteen valtioon suuntautuvaan ja sieltä peräisin olevaan liikenteeseen ilman, että näiltä viimeksi mainituilta edellytetään, että niiden alukset purjehtivat jonkin jäsenvaltion lipun alla. Tämä järjestelmä eroaa huomattavasti asetuksella N:o 4055/86 käyttöön otetusta järjestelmästä. Unionilla on näin ollen SEUT 3 artiklan 2 kohdan mukainen yksinomainen toimivalta hyväksyä nämä sitoumukset.

Täten on myös niiden sitoumusten osalta, jotka koskevat rautatieliikenteen palveluiden tarjoamista unionin ja Singaporen tasavallan välillä. Singaporelaisille palvelun tarjoajille näiden sitoumusten mukaisesti myönnetyt yhtä edulliset edellytykset päästä unionin rautatieverkkoihin ja rautatietoimintoihin ja tarvittaessa sijoittautua unioniin ovat tekijöitä, joita säännellään yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen säännöillä, joista säädetään yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta annetulla direktiivillä 2012/34. Maantieliikenteen palveluita koskevat sitoumukset kuuluvat myös alaan, jonka unionin yhteiset säännöt suurelta osin kattavat. Yhtä edulliset ehdot, joita singaporelaisiin palvelun tarjoajiin sovelletaan näiden sitoumusten mukaisesti, jotta ne tarjoavat maantieliikenteen palveluita unionissa, vastaavat suurelta osin seikkoja, joita säännellään maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä annetussa asetuksessa N:o 1071/2009, maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetussa asetuksessa N:o 1072/2009 ja kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetussa asetuksessa N:o 1073/2009 vahvistetuilla yhteisillä säännöillä.

(ks. 171, 180–182, 189, 190, 193, 195, 198, 206 ja 207 kohta)

13. Kun unionin ja kolmannen valtion välisessä sopimuksessa määrätään tässä sopimuksessa tarkoitettuihin kansainvälisiin suhteisiin sovellettavista säännöistä, jotka ovat suurelta osin päällekkäisiä unionin sisäisiin tilanteisiin sovellettavien unionin yhteisten sääntöjen kanssa, on katsottava, että tämä sopimus saattaa vaikuttaa näiden yhteisten sääntöjen ulottuvuuteen tai muuttaa sitä. Vaikka ristiriitaa kyseisten yhteisten sääntöjen kanssa ei olisi, niiden merkitykseen, soveltamisalaan ja tehokkuuteen voi kohdistua vaikutuksia.

(ks. 201 kohta)

14. Arvioitaessa kansainvälisen sopimuksen tekemistä koskevan toimivallan luonnetta ei ole aiheellista ottaa huomioon tämän sopimuksen sellaisia määräyksiä, joiden ulottuvuus on äärimmäisen rajallinen.

(ks. 217 kohta)

15. Tarkasteltaessa unionin toimivaltaa siltä osin kuin on kyse liikennepalveluiden alalla suunniteltuun kansainväliseen sopimukseen sisältyvistä sitoumuksista, koska suunniteltu sopimus ei koske näkökohtia, joita säännellään EUT-sopimuksen kolmannen osan V osastossa, ei Yhdistyneen kuningaskunnan ja

Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyllä pöytäkirjalla N:o 21, joka on EU- ja EUT-sopimusten liitteenä, ole merkitystä. Sama koskee myös Tanskan asemasta tehtyä pöytäkirjaa N:o 22, joka on EU- ja EUT-sopimusten liitteenä. Yhtäältä pöytäkirjassa N:o 21 ei viitata yhteiseen kauppapolitiikkaan ja yhteiseen liikennepolitiikkaan. Toisaalta kyseessä olevan toimenpiteen tarkoitus ja sisältö määrittävät sen, mitä pöytäkirjoja mahdollisesti sovelletaan, eikä päinvastoin.

(ks. 218 kohta)

16. Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kymmenennessä luvussa on sääntöjä, joilla on tarkoitus säännellä julkisten hankintasopimusten tekemistä unionissa ja Singaporessa, jotta varmistetaan, että tällaisten sopimusten tekemennäköisissä noudatetaan syrjintäkiellon ja avoimuuden periaatteita. Julkisista hankinnoista annetulla direktiivillä 2014/24/EU ja vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetulla direktiivillä 2014/25/EU saatetaan voimaan yhteisten sääntöjen kokonaisuus, joilla on tarkoitus taata, että julkiset hankinnat muun muassa liikenteen alalla tehdään unionissa näiden samojen periaatteiden mukaisesti, kuten direktiivin 2014/24 johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa ja 18 artiklassa sekä direktiivin 2014/25 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa ja 36 artiklassa täsmennetään.

Heti mainitun sopimuksen voimaantulon jälkeen singaporelaisten palveluntarjoajien mahdollisuus tehdä unionissa liikenteen alan julkisia hankintasopimuksia kuuluu siis sitoumuksiin, joilla katetaan samat seikat kuin ne, joita säännellään direktiiveillä 2014/24 ja 2014/25. Näin ollen unionilla on SEUT 3 artiklan 2 kohdan mukainen yksinomainen ulkoinen toimivalta Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kymmenenteen lukuun sisältyvien kansainvälisten sitoumusten osalta liikenteen alan julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia koskevissa asioissa, koska nämä sitoumukset kuuluvat toimialaan, jonka unionin yhteiset säännöt jo suurelta osin kattavat, ja koska ne saattavat vaikuttaa niiden ulottuvuuteen tai muuttaa sitä.

(ks. 221–224 kohta)

17. Yhteisiä sääntöjä, joiden ulottuvuuteen unionin tekemään kansainväliseen sopimukseen sisältyvät sitoumukset voivat vaikuttaa tai joiden ulottuvuutta tällaiset sitoumukset voivat muuttaa, ovat johdetun oikeudet säännökset, joita unioni on vähitellen saattanut voimaan. Kun unioni on täten käyttänyt sisäistä toimivaltaansa, sillä on samanaikaisesti oltava yksinomainen ulkoinen toimivalta sen välttämiseksi, että jäsenvaltiot tekevät kansainvälisiä sitoumuksia, jotka voivat vaikuttaa näihin yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta. Näin ollen perusteet, joiden vuoksi yksinomaisen ulkoisen toimivallan sääntö on vahvistettu, jätettäisiin huomiotta, jos tämä nyttemmin SEUT 3 artiklan 2 kohdan viimeiseen lauseeseen sisältyvä sääntö laajennettaisiin koskemaan tapausta, jossa ei ole kyse johdetun oikeuden säännöistä, jotka unioni on antanut sille perussopimuksissa myönnetyn sisäisen toimivallan käyttämisen yhteydessä, vaan joka koskee unionin primaarioikeuden sääntöä, jonka perussopimuksen laatijat ovat antaneet.

(ks. 233 ja 234 kohta)

18. Kansainvälisen sopimuksen tekemisestä muita kuin suoria ulkomaisia sijoituksia koskevissa asioissa ei ole unionin oikeuden nykytilassa säädetty lainsäätämisyksityksessä hyväksytyssä unionin säädöksessä SEUT 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Samalla tavoin tällaisen sopimuksen tekeminen ei vaikuta olevan välttämätöntä, jotta unioni voi käyttää sisäistä toimivaltaansa mainitussa määräyksessä tarkoitettulla tavalla. Tästä seuraa, että unionilla ei ole yksinomaista toimivaltaa tehdä kansainvälistä sopimusta siltä osin kuin tämä sopimus koskee muiden kuin suorien ulkomaisten sijoitusten suojaa.

Sitä vastoin se, että unioni tekee tällaisiin muihin kuin suoriin sijoituksiin liittyvän kansainvälisen sopimuksen, voi olla välttämätöntä jonkin unionin politiikalle perussopimuksissa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi SEUT 216 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Kun otetaan erityisesti huomioon, että SEUT 63 artiklassa määrättyyn pääomien ja maksujen vapaaseen liikkuvuuteen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välillä ei muodollisesti voida vedota kolmansiin valtioihin nähden, tämän vapaan liikkuvuuden käyttöön ottamista vastavuoroisuuden pohjalta tukevien kansainvälisten sopimusten tekemisen voidaan katsoa olevan välttämätöntä, jotta saavutettaisiin tämä vapaa liikkuvuus, joka on yksi EUT-sopimuksen kolmannen osan (unionin sisäiset politiikat ja toimet) IV osaston (henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus) tavoitteista. Tämä IV osasto kuuluu SEUT 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan, joka koskee sisämarkkinoita, mukaiseen unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. Unionille SEUT 216 artiklan 1 kohdassa annettu toimivalta on myös luonteeltaan jaettu, koska SEUT 4 artiklan 1 kohdassa määrätään, että unionilla on jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta, kun unionille annetaan perussopimuksissa toimivaltaa, joka ei koske SEUT 3 ja 6 artiklassa tarkoitettuja aloja.

(ks. 236–242 kohta)

19. Sen seikan, että unioni ja kolmas valtio ovat lisänneet kansainväliseen sopimukseen nimenomaisen määräyksen, jonka mukaan unionin jäsenvaltioiden ja tämän kolmannen valtion väliset kahdenväliset sijoitussopimukset lakkaavat eivätkä näin ollen tuota oikeuksia ja velvollisuuksia tämän kyseisen kolmannen valtion kanssa tehdyn sopimuksen voimaantulon jälkeen, ei voida katsoa loukkaavan jotakin jäsenvaltioiden toimivaltaa sillä edellytyksellä, että tämä määräys koskee alaa, jolla unionilla on yksinomainen toimivalta. Kun unioni neuvottelee ja tekee kolmannen valtion kanssa sopimuksen, joka koskee alaa, jolla se on saavuttanut yksinomaisen toimivallan, se tulee jäsenvaltioidensa sijaan. Tältä osin unioni voi korvata jäsenvaltiot niiden kansainvälisissä sitoumuksissa, kun jäsenvaltiot ovat siirtäneet jollakin perustamissopimuksella unionille näitä sitoumuksia koskevat toimivaltuutensa ja kun unioni käyttää näitä toimivaltuuksia.

Tästä seuraa, että siltä osin kuin on kyse unionin yksinomaisesta toimivallasta ulkomaisia suoria sijoituksia koskevissa asioissa 1.12.2009, jolloin EUT-sopimus, jossa unionille myönnetään tämä toimivalta, tuli voimaan, tällä viimeksi mainitulla on ollut toimivalta hyväksyä yksin sen kolmannen valtion kanssa tekemän sopimuksen määräys, jonka mukaan on katsottava, että unionin jäsenvaltioiden ja tämän kolmannen valtion välisten aiemmin tehtyjen kahdenvälisten sopimusten sisältämät, ulkomaisia suoria sijoituksia koskevat sitoumukset korvautuvat unionin tekemällä sopimuksella heti sen voimaantulon jälkeen. Tältä osin SEUT 2 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltioita koskee unionin antamaa valtuutusta lukuun ottamatta kieltoa toteuttaa toimia, joilla on oikeudellisia vaikutuksia aloilla, jotka kuuluvat unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä kahdenvälisiä investointisopimuksia koskevista siirtymäkauden järjestelyistä annetussa asetuksessa N:o 1219/2012 valtuutetaan kylläkin jäsenvaltiot tiukoin edellytyksin pitämään voimassa kolmannen valtion kanssa tekemänsä kansainväliset sopimukset, jotka koskevat suoria sijoituksia, tai jopa tekemään tällaisia sopimuksia niin kauan kuin sopimusta suorista sijoituksista unionin ja kyseisen kolmannen valtion välillä ei ole. Sitä vastoin heti kun tällainen unionin ja kyseisen kolmannen valtion välinen sopimus tulee voimaan tämä valtuutus lakkaa olemasta.

Näin ollen sellaiset väitteet eivät voi menestyä, joiden mukaan jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus toteuttaa unionin tekemään sopimukseen sisältyvien, ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien sitoumusten voimaantulon jälkeen toimia, joilla määritetään, mitä jäsenvaltioiden saman kolmannen valtion kanssa aiemmin tekemiin kahdenvälisiin sopimuksiin sisältyville, näitä sijoituksia koskeville sitoumuksille tapahtuu.

(ks. 247–251 kohta)

20. SEUT 351 artiklassa pyritään mahdollistamaan jäsenvaltioille niiden oikeuksien kunnioittaminen, joita kolmansilla valtioilla on kansainvälisen oikeuden mukaisesti ennen 1.1.1958 tai, kun on kyse jäseneksi liittyneestä valtiosta, ennen liittymispäivää tehtyjen aikaisempien sopimusten nojalla.

(ks. 254 kohta)

21. Kansainvälisten sitoumusten tekemistä koskevaan unionin toimivaltaan kuuluu toimivalta liittää näihin sitoumuksiin institutionaalisia määräyksiä. Sillä, että niitä on sopimuksessa, ei ole vaikutusta sopimuksen tekemistä koskevan toimivallan luonteeseen. Nämä määräykset ovat nimittäin luonteeltaan liitännäisiä, ja ne kuuluvat siis samaan toimivaltaan kuin aineelliset määräykset, joihin ne on liitetty.

Asian laita on kuitenkin eri tavoin niiden määräysten osalta, joissa otetaan käyttöön riitojenratkaisujärjestelmä, jota sovelletaan yhden osapuolen kantajan ja toisen osapuolen välisiin riitoihin, jotka koskevat kohtelua, jonka väitetään rikkovan sopimuksen määräyksiä ja aiheuttavan menetyksiä tai vahinkoa kantajalle tai sen paikallisesti sijoittautuneelle yhtiölle. Koska kantajana oleva sijoittaja voi päättää riidan saattamisesta välimiesmenettelyyn ilman, että kyseinen jäsenvaltio voi vastustaa sitä, tällainen järjestelmä, jossa riidat eivät kuulu jäsenvaltioiden tuomioistuinten toimivaltaan, ei voi olla luonteeltaan vain liitännäinen, eikä sitä näin ollen voida ottaa käyttöön ilman jäsenvaltioiden suostumusta. Tällaisen järjestelmän hyväksyminen ei kuulu unionin yksinomaiseen toimivaltaan vaan se kuuluu unionin ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan.

(ks. 276, 285 ja 291–293 kohta)

22. Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen neljänteentoista lukuun sisältyvien sitoumusten, joissa velvoitetaan unionissa toimivat viranomaiset, jäsenvaltioiden viranomaiset mukaan lukien, noudattamaan hyvän hallinnon ja tehokkaan oikeussuojan periaatteita, ei voida katsoa loukkaavan yksin jäsenvaltioille kuuluvaa toimivaltaa. Mainittuun lukuun sisältyvissä säännöissä ei ole sitoumusta, joka koskisi jäsenvaltioiden hallinnollista tai tuomioistuinrakennetta, vaan ne kuvastavat sitä seikkaa, että sekä unionin että jäsenvaltioiden on tämän sopimuksen soveltamisen yhteydessä noudatettava unionin yleisiä periaatteita ja perusoikeuksia, kuten hyvän hallinnon ja tehokkaan oikeussuojan periaatteita.

(ks. 284 kohta)

23. Toimivaltaan, joka unionilla on kansainvälisissä suhteissa, ja sen kelpoisuuteen tehdä kansainvälisiä sopimuksia sisältyy pakostakin valta alistua päätöksiin, joita tällaisten sopimusten nojalla perustettu tai nimetty tuomioistuin antaa sopimusten määräysten tulkinnasta ja soveltamisesta. Samalla tavalla kansainvälisten sopimusten tekemistä koskevaan unionin toimivaltaan kuuluu välttämättä mahdollisuus alistua sellaisen elimen päätöksiin, joka ei ole muodollisesti tuomioistuin mutta joka olennaisilta osin toimii tuomiovaltaan liittyvissä tehtävissä, kuten riitojenratkaisuelin, joka perustettiin maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen puitteissa.

(ks. 298 ja 299 kohta)